

29 juni 2018

Fietsblog OKW-2: Overkwartier met een stukje Brabant

Mensen die rondtrekken, sjouwen heel hun hebben en houden met zich mee. Dat kan in de vakjes van de rugzak die de kampeerder met zich meezeult of in de vele zakken van de jas en de broek van een militair. Zoek je

iets, dan is het niet handig om alle tassen en zakken door te moeten spitten voordat je je tandenborstel gevonden hebt. Berg je die tandenborstel en je portemonnee en je telefoon altijd op dezelfde plek op, dan vind je ze direct. En bij het vertrek kun je ook systematisch nagaan of je alles wel bij je hebt. Voor militairen is alles snel bij de hand hebben van levensbelang. Vandaar dat zij kampioen inpakken zijn en alles systematisch opbergen. Daar was ik gisteren geen ster in: ik ben mijn pet onderweg kwijtgeraakt en liet mijn telefoon op een bankje liggen. Gelukkig kwam ik er binnen een kilometer al achter, dus snel terug gefietst. Op het bankje werd mijn telefoon al belangstellend bekeken. De eerlijke vinder bleek ook een langeafstandsfietsster te zijn, dus die sprak me bestraffend toe: 'altijd je telefoon na gebruik terugdoen in je zak, en het knoopje erop'. Ik heb het beloofd, maar ken mezelf. Soms ben ik met mijn gedachten gewoon heel ergens anders. Dan zijn de indrukken van wat ik onderweg tegenkom te sterk.

Vandaag bezoek ik het Oorlogsmuseum in Overloon. Een pracht van een museum, betaald door vrienden van de beherende stichting en gerund door vrijwilligers. Ik kom er een Rus uit Moskou tegen die naar Nederland is gekomen voor een elektro-muziekfestival in Amsterdam, maar zijn verblijf heeft verlengd om hier langs te kunnen komen: een van de grootste, meest complete en goed gerestaureerde collectie militaire voertuigen die er in Europa bestaat. Voordat je de collectie kunt bekijken, word je door een interactieve opstelling geleid. Het confronteert je met de keuzes die jij zou hebben gemaakt, mocht je in dezelfde positie terecht zijn gekomen als enkele personen die een rol speelden in de oorlog. Er is een Joods meisje, een jongen die voor de Duitse oorlogsindustrie moest gaan werken en een verzetsstrijder met een zwangere vrouw. Tot slot was er een militair die een van de 22.000 mannen was die voor de Nederlandse divisie van het Duitse leger ging vechten. Ze zouden als eigen eenheid aan het Oostfront tegen de communisten gaan vechten, zo was de wervingsleus. Maar ze werden gewoon bij de Waffen SS ingedeeld. Van hem komt een stukje tekst die hard bij me binnen komt: 'de Duitse techniek was superieur'. Ook met de Russische man heb ik het daar over, wanneer we buiten na sluiting van het museum nog bij de Russische T-34 tank staan te praten. Hij vertelt me dat zelfs naar moderne maatstaven de Duitse Tiger II tank, de Koningstijger, een extreem hoge score haalt bij een test waarbij je binnen een minuut

verschillende objecten fataal moet zien te raken. De Russische tank was veel eenvoudiger, en vooral kwetsbaar aan de zijkanten. De dikke bepantsering was uit bezuinigingsoogpunt alleen aan de voorkant aangebracht. Maar de Russen zetten wel duizenden en duizenden van deze tanks in. Als er een aantal kapot gingen, soms door slijtage, dan hadden ze er nog genoeg over. Maar als een Duitse supertank stuk ging of versleten raakte, maakte dat veel uit in de slagkracht. Vervanging van materialen werd aan het einde van de oorlog voor het Duitse leger steeds lastiger. Mede als gevolg van de bombardementen op de Duitse industriesteden, want ook de geallieerden pasten deze verfoeilijke oorlogstactiek aan het einde van de oorlog toe. Met succes want niet alleen de aanvoerlijnen begaven het, ook de moraal knakte. Zoals de Duitse aanvallers dat in mei 1940 bij ons door het bombardement op Rotterdam hebben gedaan.

Om te herinneren, zul je materialen moeten verzamelen, restaureren en bewaren. Daarna kun je er verhalen omheen bouwen. De Britten sturen gedisciplineerd hele schoolklassen op reis naar het 'In Flanders Fields'-museum in Ieper, om de eerste wereldoorlog te gedenken. Een Oorlogsmuseum verdient wat mij betreft ook in Nederland aandacht binnen het schoolprogramma. Tussen Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zit geen scherpe grens, ook bij het ministerie niet.

Zelf deze route ontdekken?

Bovenstaande blog gaat over [traject 2](#) van de route [Fietsen over Grenzen](#). Dit traject loopt van Afferden naar Venray. [Lees meer over dit traject.](#)

Geschreven door Marc Beek

Mijn naam is Marc Beek (54 jaar, Harderwijk) en ik ga Fietsen over Grenzen. Ik ben een ervaren vakantiefietser, dus weet mijn tempo aan te passen aan de schoonheid van het landschap en de bezienswaardigheden op de route. Al fietsend ga ik op zoek naar de geschiedenis van toen en dat in woord verbinden met het leven van nu. Want die grens uit het verleden vormde dan wel ooit een barrière, vaak was het ook een aanmoediging om grenzen te verleggen.